

ҰАНЫМАШ

4-ШЫ № 2016 и

12 июньын 2016 ин Людмила Казанцевалан, Марина Почтеневадан, Ирина Рыбаковалан Йошкар-Олан аэропортышты Святейший Патриархым вайшлийи цайи ййрӓлтен. Ти вурт гишӓн Марина Почтенева тенге пӓлемдӓ: «Аэропортыш толмыкына духовенство дӓ Мары Эл Республикын пӓтӓришӓй эдемвӓлжӓй кого хынам ужге тыргыжын выченӓйт. Йошкар-Олан дӓ Мары сӓндӓлӓйкын архиепископ Иоанн мӓмнӓм киндӓй-санзал доно вӓйшлийи благословаен. Йошкар-Олан аэропортышты мӓ пӓтӓришӓй гӓнӓ ылынна, ик йӓдӓрнӓжӓй самолетшымат нигынамат ужде ылын, дӓ эче техень кого эдемӓм вӓйшлиннӓ, лишӓйцӓйнок ужынна. Телевизӓрӓйишӓй тӓйдӓй вес статьяла каеш, а тишӓй пӓры кымыл-

Көгечѣи паштек 7-шыѣ аҗрян, I Вселенский Соборын святой аҗтявлән аҗрян, Москван дә Руш сәндәлѣкѣйн Святейший Патриарх Йошкар-Олашты Йымым Шачыктышы Пиш Святой Ыдѣрлән пурым увертәрѣмәиш лѣмеш храмын тѣнг престолжым свяцѣен дә Йымылан литургим служен. Тѣдѣи сага иквәреш служенѣт: Москван Патриархин делавләм вуйлатышы, Санкт-Петербургын дә Ладогын митрополитшѣи Варсонофий, Шавашарын дә Суасламары сәндәлѣкѣйн митрополит Варнава, Вяткын дә Слобоской митрополит Марк, Казаньын дә Татарстан сәндәлѣкѣйн митрополит Феофан, Угарманын дә Арзамасын митрополит Георгий, Йошкар-Олан дә Мары сәндәлѣкѣйн архиепископ Иоанн, Московский Патриархин Административный секретариатым вуйлатышы, Солнечногорский епископ Сергей, Яранскын да Лузын епископ Паисий, Йошкар-Олан дә Мары сәндәлѣк епархин секретарѣжы, иеромонах Серафим (Пасанәев), Волжск халан Йымын Авән «Всех скорбящих радость» икон лѣмеш церкѣйн настоятельжѣи, Йошкар-Олинский епархин Волжский округын благочинныйжы, протоиерей Александр Михайлов, Йошкар-Олинский епархин духовенство.

Службыш толшывлӓ цилӓн церкӓш пырен керделыт. Шукынжы тӓнок ыдылыныт, службым площадьшыты кого экраншыты транслируенӓт, тенгеок «Союз» телеканал доно анжаш йӓн лин.

Литургим церковнославянский да алык мары йылмывла доно служеныт. Икманяр возгласым Святейший Патриарх Кирилл алык марла келесен.

Литурги паштек Йошкар-Олан да Мары сандалыкын архиепископ Иоанн Святейший Владыкылан вайшимы шамаквлэм келесен да кок панагий дон крестым подарен.

Мары Эл Республикын Главажы Л.И. Маркелов Святейший Патриархлан Мары муландыш толмыжы да церкым свящайымжы гишан таум келесен.

Руш Церкын вуйлатышы Йошкар-Олан да Мары сандалыкын архиепископ Иоаннлан пайшажы гишан таум келесен: «Тя ти муланды, тядын халыкшы верыдылыда. Ышкымдам цилэге Церкылан служымашыкы пуэда, власть да общество доно лжо кылым кычедя, кызгытыш церкы йлымашын керал направленивлэм

виынгдедя» да архиепископ Иоаннлан крест дон панагим подарен, кыдывлэм апостолвлэ доно иктюр ылышы святой князь Владимирын кечыжы 1000 и шомы лымеш йыштымь.

Вара Патриарший указым увертарымь: Йымым Шачыктышы Пиш Святой Ыдырлан пурым увертарымаш лымеш церкылан кафедральный статусым пуаш, а Йошкар-Олашты Йымын пйлгомыш лымештаралт кузымыжы лымеш соборым приходскойым йышташ. У кафедральный соборлан Святейший Патриарх Нерукотворный Спасын иконжым подарен.

Тенгеок тяды церкы наградывлэм пуэн: Мары Эл Республикын главажы Л.И. Маркеловлан – Москван святой благоверный князь Даниилын I степеня орденжым; Мары Эл Республикын Правительством вуйлатышыжым ваишталтышы Н.И. Ку克林лан – преподобный Серафим Саровскийын III степеня орденжым; ОАО «Марийскгражданпроект – БТПИ»-ин архитектурно-планировочный мастерскойын вуйлатышыжы В.П. Горбаньлан – апостолвлэ доно иктюр ылышы святой князь Владимирын медальжым.

Епархилан Святейший Владыка Йымылан служымы Евангеливлэм пуэн, служыш толшывлэлан Патриарший благословенийн святой Жены-мироносицылан изи иконвлэм шйлатеныт.

Святейший Патриарх Кириллын Йошкар-Олашты келесымь проповедьшй

(Кытыкемдымы)

Тамдан Высокопреосвященствывла да Преосвященствывла! Высокопреосвященнейший владыка Иоанн, Йошкар-Олан да Мары сандалыкын архиепископшы! Шотеш пиштымь Леонид Игоревич Маркелов, Мары Эл Республикым вуйлатышы! Шергакан ативла, шумбелвла да аки-шыжарвла!

Мары муландыш толмемлан мынь сусу ылам, да тиды Российын Кечын лимы го-дым паснаок палемдынем. Патриарх ти кечын Москвашты ылеш да кугижаншы праздныкшты участвуя, но мынь мары

муландышты та сагада иквареш ти кечым палемдаш тореш шотленам. Российылан да цила сандалыклан остатка ивлан Йошкар-Ола Китеж халам угыц стройымым анжыкта. Тагынам-анят тидым су-лык пыдыртен шуэн, но Йымын палшымы да эдемвлан труйымы доно тиды угыц шачын.

60-шы ивлэ тынгалтышын церкы йлымашым пыдыртен пйтареныт. Халы-кын духовный йлымашым бетон лывакы ташкен оптеныт. Ку церкывлэм пы-дыртен да Мары сандалыкышты церкы

Ылымашым мүден, ныйы шаналтенят да паленат кердделыт, кыце ти бетон лывец ыжар сирем шытен кердеш. Эдемвлан Ынянымашышты – Ылымашын Ырды, самой ты Ырды, кышты эдемын да Ымын иктыш ушнат. Ынянымашын силажы эдемвлан силашты – ныйын ирыкышты, Ынян ылмышты, патыр ылмышты – доно vele агыл пингыды, но эче – Ымын сила доно. Кызьит ма ужына, кыце шуку ыжар азым шытен лактын да бетон ак кай, кушкаш тынгальшы пушангывлa доно тьды пыдырга.

Тагачы Когечы паштек 7-шы рушарня, I Вселенский Соборын святой атявлaм ашындырымаш. Ти Собор 325 ин Никея лыман византийский халашты апостолвлa доно иктор ылшы святой Константин императорын шудымы доно погынен. Тынaм христианвлaлан пиш керaл ядмашвлaм ланзыленит, ты шотышты Когечым пaлемды гишaн, кыдым Антиохишты, Александришты, Римышты сакой статян аенит. Святой Атявлa Когечым шошым кечы дон йид иктор лимыкышты цела тылзы лимы паштек пьтарышы рушарнян, еврейвлaн пасхышты эртымькы, пaлемдаш решенит. Тынaмок эче ик кого ядмашым ланзыленит: Арий лыман ик ышан священник Александрия хала гыц тымдымашым шарен. Тьды попен: Иисус Христос Ымы агыл, а Ымын ыштымьжы ылеш. Шукынжы ти тымдымашлан Ынянен колтенит. Апостолвлa доно иктор ылшы святой Константин Великий, Римын императоржы, Вселенский Церкы шaлaнен кердеш манын, техень погынымашым эртарен. Арийым суенит. Христос Ымын Эргы агыл гынь, Ымы эдем сулыквлaм сылен ак нaл ылын. Эдемын махань силажы улы! Эдем Ымы вaреш шагалеш да сaндaлыкым ытарышы лизш. А вес ашкыл маханьы? «Ымы улы aль уке, пaлы агыл, ма Тьдым ужделна, а Христосым ужынна. Aнят, Ымылан Ынянашыжат ак кел, а цилa сaндaлыкым ытарышы эдемлaн vele Ынянымыла?» Тишец пиш проста иктешлымаш, кыды эдем Ылымашышты шукым пыдырта: эдем сaндaлыкым ытарен кердеш гынь, тьды авторитет лишашлык, пурь дон худам айырен мыштышашлык. Тынaм Ымын авторитетшы ямеш, да духовный Ылымашын Ырдыжы лизш. Тенгеок XVI курымын техень идей шачын: эдем Ышке Ышкымжым ытара. Эдем пaлемда, ма техень пурь, ма техеньы худа. Кызьит

ма пaленa: ти ересь кым-кымдыкеш шарлен, Ымылан Ынянымашым шыкен лыкташ цаца. Ымылан Ынянымашым эдемын силалан Ынянымашлан вашталтат. Кынамжы православныйвлaат Ышке Ынянымашышты гыц шекланен, попат: «Мынят Ынянем, но эдемлaн vele Ынянем». Ынянаш лизш вaтылaн aли марылан, но эдемлaн Ынянаш ак ли, вет эдем сакой йиш улы.

Куштылгынок тиранлан, эдем пуштышлан, худа эдемлaн Ынянен колташ да тьдылaн палшаш лизш. Ма пaленa, ма ылын Европышты, ма ылын мамнан парвалышы кугижаншышты, кынам эдемын Ымы вaреш шынденит да личностын культ лин. Ти культуын ик эдемжы 1961 ин мары мьлaнды сакой Ынянымаш гыц ире ылеш манын келесен.

IV курымын Арийын ересышым шaлaтен пьтарымы ылде гынь, тагачы ти церкымaт ана свящaйы ылын.

Ма тагачы Церкын сынгымашым пaлемденa. Господь православный верaм, Православный Церкым перегижы. Господь мамнан халыкнам, мамнан Россий мьлaндына цилa тышман гыц перегижы. Тьды мамнан вуйлатышывлaланна православный Ынянымашым перегаш, эдемвлaн духовный Ынянымашым вьктараш палшыжы.

ЙЫМЫН ÄВÄМ ЛЫМЛЕШТÄРЕНÄ

25 июнын Высокопреосвященнейший владыка Иоанн Козьмодемьянск халан Йымын Äвән Смоленский иконжы лымеш соборышты служен. Литурги паштек Йыл тырышкы Йымын Äвән Смоленский иконжы лымеш вьдваж докы крестный ход ылын. Архиепископ Иоанн вьдым свящайымы молебным служен да вьдважым свящәен.

Вьдваж тура кырык неркашты ылеш, тышкы кыртни ташкалтышым быштәнйт. Нүштылым вярйым да ташкалтышым быштәш оксам вьц и перви погаш тынгәлмы. Литургишты да цәшомням свящайы-мәштй Козмодемьянск халан мержй А.Б. Зяблов, Козьмодемьянск хала округын депутатвлән Погы-нымашым вуйлатышы А.В. Бурмистров ылыныт.

Владыка Иоанн Цилә святойвлән празнык доно, вьдважым свящайымы доно кымылангден да цәрныдеок Йымын Äвәм лымлештәрәш, тьдйн святой вяржым әшйндәрәш шүден.

Дмитрий Лукьянов

Йымын Äвән Смоленский иконжы доно крестный ход

1 августын 2016 ин Козьмодемьянск халан Смоленский собор гьц Йымын Äвән Смоленский иконжы доно крестный ход Йымын Литурги паштек ләктеш. Тьдй Октябрьский поселок, Шапкилә, Аксай, Шимйәр, Йолобкан солавлә гач Пөртнырыш кеә.

2 августын Пөртныр церкышты служба паштек Шайыл Пөртныр, Прастай, Панькан, Эмән-сола, Шьргыйәл, Актусола, Ул Пьнгельйәл, Коговал, Микор солавлә гач Пайскыркыш кеә.

3 августын Пайскырык церкышты служба паштек Аматьсола, Парнингәш, Макарсир, Цигәнсола, Тьгәйсола, Лосола, Кәтә Шошмар солавлә гач Этвайнырыш Михаил Архангел лымеш церкыш кеә.

5 августын Этвайныр гьц служба паштек Красный Селище, Яштуга, Вьцписты солавлә гач Введенскишкы толеш.

6 августын Введенски гьц Пьнгельмычаш, Порандай, Пьнгель Усола, Илдәр, Вәрәшәнгьр, Сануксола, Пистерлә, Йәкыныр солавлә гач Йынгы Кушыргыш толеш.

7 августын Йынгы Кушыргы гьц Паратмар, Шапкилә солавлә гач Йоласалыш толеш.

8 августын Йоласал гьц служба паштек Усола, Йынготы, Аманьр, Палтикән, Нырийәл гач Пөртнырыш толеш.

9 августын Пөртныр гьц служба паштек Йынгы Парнингәш, Усола, Янгансола, Кыткыныр, Кулаково солавлә гач Козьмодемьянскыш пөртылеш.

ЯДМАШ — ОТВЕТ: Архимандрит Амвросий (Юрасов)

Церкыш кашташ веремәм уке, мам быштймылә?

Цилә, ма мәмнән ытаралтмашланна мешәйә, бышке корныда гьц карангдыда. Церкы мындырны гынь, церкы лишкырак быләш ванжымыла. Пәшә гишән церкыш кашташ ак ли гынь, пәшәм вәшталтыда. Пьтәришы вярйш йәнгын ытаралтмашым шьндәш келеш, а мьләнды вьлнышы былымәшым агыл. Вет мьләнды вьлнышы былымәш – тиды курымаш былымәшыш (вечностьыш) йәмдйәләтмәш веле. Веремә шоәш, да мә Господь анзылан шагалына, вара кыце оправдаалтына? «Мәмнән веремәнә уке ылын, мә тетявләм

воспитываеннә, пәшәш каштынна...» Мәләннә йәнгнә гишән тумаяш, тьдым воспитывыаш, духовно пукшаш веремә уке ылын. Тенге йәнгнә духовный калека лин. Разтенге – Йымын Кугижәншышты духовный калекывлә керәл агылеп. Тышкы шулыкан, ире йәнгвлә веле кеәт. Бышке өркәнымыда доно мам сылен нәлындә – тьдым нәлдә... Мәмнәм нимат мьләнды вьлнышы кычышашлык агыл. Цәш тышты агыл. Кыце эче попат: «Пайдам ямденәт – нимат ямдыделат, шулыкым ямденәт – пелым ямденәт, Йымым ямденәт – цилә ямденәт».

ЙОШКАР-ОЛАН ДӘ МАРЫ СӘНДӘЛҮК ЕПАРХИН КЕЧЫЖЫ

25 июльын Йошкар-Олан дә Мары сәндәлүк епархин кечыжы пәлемдәлтеш. Тыды Йымын Әвән «Троеручица» икон-жы доно ик кечын ылеш. Владыка Иоанн попа: «Йымын Әвә пакылажат мәмнәм ак коды дә мары мүләндышты у церкывләм строяш палшаш тынгалеш».

IX курымын, иконвлә вәштареш кредәлмә жепын, иконом шотеш пиштәмә гишән преподобный Иоанн Дамаскинә (780, 4 декабрьын ашындәрәт) Лев III Исавр (717 – 740) кугижә Дамаскыштышы калиф анзылны кугижәншым выжалымашты алтален. Калиф преподобныйын кид лапажым ролаш дә пазарышты сәкәлташ шүден. Вадеш святой Иоанн калиф гыц роалмы кид лапажым ядын нәлын, тәдым роалмы вәрышкы пижыктен дә Йымын

Әвән иконжы анзылан сукалтен вазын. Преподобный кидшым паремдәш ядын, вет ти кид доно Православим переген кодаш шукым сираш вәрештын. Кужы жеп ыдылмы паштек тәды нерәлтен колтен дә омыным ужын. Пиш Ире тәдым паремдәш сөрен дә ти кид доно өркәнәде пәшәм йштәш шүден. Шижмәкыжы, преподобный Иоанн ужын: тәдын кидшы ушланен. Пареммә гишән таужым анжыкташ манын, святой Иоанн иконышкы ши гыц йштәмә кид лапам тышкалтен, седьндон икон «Троеручица» маналташ тынгалын. Предани семын преподобный Йымын Әвәлән «О Тебе радуется, Благодатная, всякая тварь» Таулымы мырым сирен. Тәды святой Василий Великийын литургиштыжы задостойник ылеш.

4 ноябрьын 2007 ин Йошкар-Олашты князь Оболенский-Ноготков лымеш площадьышты цәшым пачмы. Тәды ашкешы осликын фигура доно айыртемәлтеш. Осликын тупышты Йымын Әвән икон улы. Техень интересный цәшым Игорь Кудрявцевын вуйлатымы доно Мары кугижәншы университетын Научно-инвестиционный центрүн коллектившы йштен.

Сюжетын негыцыш Йымын Әвән «Троеручица» иконжым Афоныш нәнгемә гишән историм нәлмә.

Предани семын,кынам Сербикы агарявлә нападәныт, православныйвлә иконом мыскылымы гыц перегәш шанен, ослик выкы пиштенит дә ыжатышы гыц пасна колтенит. Техень шергәкән хәдыр доно ослик йшкетшок Святой Кырык Афон якте миэн шон дә Хиландарский мынастирын капкажа анзылан шагалын. Тыштышы иноквлә иконом кого подарка гань нәлынит, а осликын толмы вәрышты и ййде крестный ходым эртәрәш тынгалынит. Кызытәт,ти событим ашындә-

рыктен, Йымын Шачыктышы йдырым намалын, ослик ик цәш вуй гыц Мары Сәндәлүкын тынгалажын цәшыштыжы ләктеш. Хиландар гыц Йымын Әвән амален кемә гань колымыжы (Успенижы) лымеш церкыш ашкеш.

Цәшын кок монгырышты вургымлашты дә шалахайышты церот доно Йымын Әвән благословайымы образшы ләктеш. Цәшым йштышывлән шанымышты семын иконвлән ләкмышты мары мүләндыш Йымын Әвән толмым анжыкта.

СВЯЩЕННОМУЧЕНИК СЕРГИЙ СТРЕЛЬНИКОВ

(27.09 / 7.10.1887 – 8.08.1937)

Сергий Александрович Стрельников 24 сентябрьын (7 октябрьын) 1887-шы ин преподобный Сергей Радонежскийын празнык-шын первигечы Вятский губерништышы Яранский уездын Шулка солашты диакон Александр Стрельниковын семняш шачын. Сергей атян пелашыжы, Александра Николаевна, тенгеок духовный сослови гыц священник Николай Пановын ыдыржы ылын. Священник Н. Панов 1935 ин 19 майын колен да Оршанкышты тайымы. Тенгеок С.А. Стрельниковын кого ызажят, Николай Александрович, священник ылын. 1935 ин тиды Салобеляк солан Святой Троица лымеш церкышты служен, Христослан ынянымашыжы гишан репрессируймы ылын, пакылашы ылымаш корныжы палы агыл.

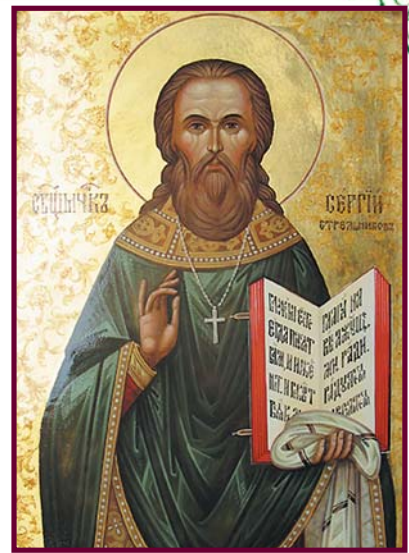
14 июнын 1911-шы ин икшы разряд доно Вятский духовный семинарим тымень пйтаренат, тымдымы пашам тынгалын. Ты иннок 15 октябрьын тиды Царевококшайский уездыштышы

Сергий Стрельников

халык училищывлан ин-спекторлан ядмашым сирен: «Халык тымдымы пашашты служащ шанемат, Тамдам, Ваше Высочорудие, мыным тымдышын вярйш шагалташ ядам». 12 январьын 1912-шы ин тидым Яранский уездыштышы Богородско-Полянский церковно-приходской школышкы тымдаш колтеныт, а 1-шы сентябрьын ты иннок Муша солаш тымдаш ваштеныт. Шукыштат агыл С.А. Стрельниковым диаконеш кидым пиштеныт, а 14 ноябрьын 1912-шы ин – священникеш да Колянур солан Михаил Архангел лымеш церкыш колтеныт. Ты приходышты батюшка 1916-шы и 7 январь якте служен, вара тидым Оршанкыш Иоанн Предтеча лымеш церкыш ваштеныт, кышты остатка кечыжы якте служен.

Оршанкышты церкым кымлы и нары строеныт, ты пашашты Сергей атят участвуен. 1904 ин церкым строен пйтареныт. Храм выц престолан, батюшкын служащ тынгалмыжылан кымытшы освящаймы ылын (сек тынгжы – Христос анзыц толшы Иоаннын Шачмыжы лымеш, приделвлажы – Йымын Аван Казанский иконжы лымеш да священномученик Харлампий лымеш). Оршанкыштышы приход Вятский епархин Яранский благочиниш пырен. Приходышты Оршанка, Изи Орша, Краево, Ключино, Видянкино, Овечирино, Комары, Косари, Марково, Сычи, Филимоново, Шуйка, Руя солавля ылыныт. 1915 и мычашеш прихожанвлан шот 2768 эдемйш шон,

нын логыц 1325 пургы, 1443 ыдырамаш. Приходын территоришты Оршанский кок классан земской училище (148 тыменьшы, ныны логыц 87 эргаш да 61 ыдырамаш), Видякинский земской училище (43 тыменьшы, 17 эргаш да 26 ыдырамаш), Больше-Оршинский земской училище (48 тыменьшы, 30 эргаш да 18 ыдырамаш).

Революци якте Сергей атя шуку священник ганьок Йымын Законом тымден: Бабинский земской училищышты (1912 – 1915), Видянинский земской училищышты, Оршанский кок классан земской училищышты, Оршанский высший тынгалтыш училищышты (1916 – 1917). 1912 и декабрь гыц батюшка Миссионерский обществын членжы ылын, 1915 и гыц Цудам ыштышы святитель Николай лымеш братствыш пырен. Ты братство Вятский епархишты ылын.

Сергий атян вуйлатымы приход благотворительный программывлашты участвуен. Техень программывля Руш Православный Церкын ты веремааш ылымашыштыжы да пашаштыжы ышталтыныт. Вятский духовный семинарилан, епархиальный училищы-

влалән, инородческий миссионерский курс-влалән, Цүдәм Ыштышы святитель Николай лымеш братствылан, ясы дә шушыр салтаквлалән, кугижәншын незер церкывлалән, Палестинышты паломниквлалән Ылымашыштым куштылташ оксам поген шалгенйт.

Эче революци яктеок Оршанка приходын Ынянышывлә ынгыленйт: нынын батюшкышты Господь гыц сарвален нәлын кердеш.

«Мәмнән Сычи сола покшалны, пролка ваштареш, кыды әнпичы вуйыш нырыш ләктеш, кырпыц ош цәшомня шалген, тышты иконвлә ылыныт... Шукы жеп юр ылде, дә соланавлән ядмы доно Сергей әтя толын, сагажы эче эдемвлә ылыныт, эче кого иконом канденйт. Иконом шыргымсавыц доно кычен, кок эдем намалын. Тенгеок цәшомня гыцат иконвләм лыкмы. Ти пролка гач шу-кы халык ныр покшакы корнываж якте ләктын. Халык пел крүгәш погынен шагалын, молебеным служенйт. Мыныым сагажы папизм нәлын. Ыдылыныт, кыце мйланем чучын, пиш кужын. Точныжы ам әшын-дәрй, тә ты кечынок, тә кокшы кечеш, пыл кузен дә пиш яжо юр юрын. Папамат Ышкымжым крестен дә Ымылан жәлайымашыжы гишән таум келесен». Ынянышывлә тенгеок әшын-дәрәт: Сергей әтян ыдылмыжы доно Ымы локтылмаш гыц дә трүк лүдын колтымашеш йигынцмаш гыц тетям паремден.

Священник Сергей Стрельниковым прихожанвләжы шотеш пиштенйт дә яратенйт. Теве эче ик әшындәрымаш: «Ам пәлы, махань празнык анзыц әль празнык кечынжок Сергей әтя мәмнән Сычи солалаш толын. Кыце мынь әшындәрем, тиды каж-

дый томаш пырен. Тонна цилә тывылаен шындымы, Сергей әтя толын пырыш, стол докы толыы. Папи пйтәри мыныым шыжарем доно тидын докы нәнгеш, вара когораквлә кевы... Вара мынь папам гыц ядынам: «Райзы батюшка мәмнәм циләнәм пәлә?» Тиды от-вечәен: «Ане, батюшка Ышке приходшым цилә пәлә». Тидым пиш раскы-дын мälәннә ынгылдарен. Сергей әтян пуры, отзывчивый ылмыжы гишән әшындәрымашвлә мәмнән семняшты папам Ылымы годым соок ылыныт».

Священник Сергей Стрельниковын пәшәжым әкленйт. 7 мартын 1915 ин Вятский дә Слободской епископ Преосвященнейший Никандр (Феноменов), тидым набедренник доно пәлемден, 1919 ин – скуфья доно. Перегәлт коды клировый ведомостьвләшты тиды яжо поведениән ылмыжы гишән сирымы.

Оршанка солан Иоанн Предтеча лымеш церкышты Сергей әтя 20 и утла служен. Революци паштек тидын вуйлатмы приходшы Вятский епархин Яранский викариатствыш пырен, а 1930-шы ивлә тынгәлттышын – Угарман епархин Мары викаритствыш. Совет власть жепын, вес священниквлә семыныок, тидым гражданский праважы гыц лишәенйт, икәнә агыл кого налогвләм түлктенйт, вес статянат пызыренйт. Оршанка солан храмым икәнә агыл питыраш цаценйт, но священникын дә Ынянышывлән цацымышты доно приходской Ылымашым переген коден кердыныт. Ымын Церкылән Ынян служымыжы гишән 1923 ин камилавка доно, 1930 ин Святой Когечы празныкеш наперсный кресты доно

пәлемдымы, 1933-шы ин Сергей әтялән протоиерей саным пумы.

1936-шы ин Оршанкышты церкым чучыныт дә зданижым пырцы опташ пуэныт. Батюшка цилә тидым цытен, священник ылмы долгшым пакыла Ыштен, тоныжы служен, а 1937-шы и тынгәлттышын церкы пачаш подписывләм погаш благословаен. Кызытат Сергей әтя гишән пуры, пәшәм яратышы дә отзывчивый эдем семынь әшындәрәт. Кудыло пәшәшты тиды солашты Ылышывлалән палшен: киндым пуэн, иквареш Ыштымы сола пәшәвләшты участвуен, цилә сага иквареш пожарым йортен. Ты жепын церкылән лачок служышывлалән махань Ылымаш вычымы гишән Сергей әтя цаклен. Батюшкылан икәнә агыл шыләш предлагаенйт, но тиды Ышке прихожанвләжым кодаш отказен дә ти ядмашым лүктәләш цәрен.

26 июлын 1937-шы ин протоиерей Сергей Стрельниковым контрреволюционный агитаци гишән алтален вуйнаматеш лыктыныт, кычен кенйт дә вара Йошкар-Олаштышы тюрмәш колташ манын, милицин Оршанский отдельшты камерыш шынденйт.

Следстви кемы годым ик кечы мыч, 29 июлын 1937-шы ин, батюшкым кок гәнә допрашиваенйт, тиды Ышкымжым вуйнаманатеш признайде. Тюрмәшты шынзымашым Сергей әтя пурынок эртәраш цацен. Ладна ылмыжы, Ымын ирыкым колыштмыжы, лишывләжы гишән шытыржы тидын запискәшты шижәлттыт. 4 августын 1937 ин переда-чым получайымыкыжы пеләшыжы Александра

Николаевналан сирен:
«Кого тау, Саня. Лывал
выргем, вәреш шарым
да чимаш гыц нимат ак
кел. Колтымет годым шу-
кым ит колты: ош сы-
кырым, охырецым, турим
лиэш, му ак кел, тиды вә-
реш тыгыдемдымы саки-
рым, ито изиш веле. Оксаат
ак кел, эче 17 тангаэм улы.
Цилә яжо лижы. Шулыкем
улы. Шырен ак кел, Саня,
ит кашт. Стрельников».

8 августын 1937-шы

ин МАССР мыкы НКВД-н
тройкыжын заседани ыл-
ын. Тышты протоиерей
Сергий Стрельниковым лү-
эн пушташ решением лык-
тыныт. Приговорым ты кечынок
15 цашыш шоктенит. Сергей
атям Йошкар-Ола лишнышы
Мендурский корнышты шүмбелвлан
мыгиләэш таенит.

16 июлын 2005-шы
ин Руш Православный
Церкын Священный Сино-
дын заседаништы Москван

да Руш сандалыкын
Святейший Патриарх
Алексий II-ын вуйлаты-
мы доно Сергей Стрель-
никовын лымжым Руш
Церкын новомучениквлан
да исповедниквлан Со-
борыш пырташ решением
лыкмы. Священномученик
Сергийын кечыжы Руш
Церкын новомучениквлан
да исповедниквлан да
тыдын колымы кечынжы
26 июлын / 8 августын
палемдалтеш.

САМЫРЫКВЛАН КРЕСТНЫЙ ХОД

Йошкар-Олашты и йиде
8 августын священномуче-
ник Сергей Стрельников
лымеш крестный ход эр-
та. Йошкар-Олан да Мары
сандалыкын архиепископ
Иоанн малын самырыквлан
крестный ход манмы яд-
машеш тенге отвечаен:
«Сергий атян ылымашыжы
кушкын шагалшы самырык
эдемвлан тымдымашлан
пуалтын. Тиды мары ха-
лыкнан просветительжы да
парвален колымыжы паш-
тек студент, тыменьшывла
да цилә верц, ку Йымы
гыц духовно-нравственный
палымашым ядеш, Йымым сарвала».

Оршанкышты Иоанн Предтечын Шач-
мы лымеш церкын настоятельжы Дими-
трий Вылекжанинын шанымыжы семын
кушшы поколени ышкымжын историжым
палышашлык да пурь докы кеаш цацы-

шашлык. Тиды ышкежы
тенге попа: «Мамнан мары
мүландышты святойвлан
пиш чыдын ылит. Пар-
ня доно шотлаш лиэш.
Святойвлан ылымашышты
нынны семын ылаш при-
мер лишашлык ылаш. Сер-
гий атя – мамнан Оршан-
ский районлан веле агыл,
а цымыр мары мүланды-
лан пример. Ынянымашы-
нын да пурь ылымашын
пример».

Крестный ходыш рес-
публикыштышы районвлан
гыц самырык прихожанвлан

погынат. Нынны тенге попат: «Ма Йымы
гишан утларак палыненә, Тидын докы
лишкырак линенә, седьндон ти крестный
ходыш толынна». «Крестный ход мыланем
эче ик ганә Мары сандалыкын священ-
номученик Сергийлан ыдылаш яжо йон.
Тиды пылгомышты ма верцнә кымалеш».

Николай Остапенко 1898 ин 11 ноябрьын (тошты стиль семёны) Иоанн Милостивыйын кечыжын Кубанышты проста хресань семняэш шачын. Тидын атяжы дон аважы Михаил дон Екатерина Остапенковля Йымылан йняненйт, пурын йленйт, странниквләм яратенйт. Семняшты кандакш тетя ылын.

1904 ин Коля церковно-приходской школы кашташ тынгальын да яжон тымень кердмь доно айыртемалтын. Изижы годшенок церкыш каштын, клиросышты мырен. Иканә телым пыйырт вакыш вален кеде. Тиды когон простуен да хвораяш тынгальын. Хворайымыжы годым священник лимыжы шон. Иканә тиды атя-аважы гыц ййвырт монах-отшельник сага шылын кыргыжнежы ылын, но монах тетям эче иктә кок им вычалаш попен сартен кердын.

1911 ин Николай кок классан училищым тымень пйтären. 1914 ин Пйтәриш ми-

**СХИИГУМЕН
САВВА
(ОСТАПЕНКО)**

ровой вырсы тынгальмы велдык тидым жепшодок армиш нәлыныт. 1917 и гыц Якшар Арми раддышты служен. Гражданский вырсы царнымыкы, военный техник лым доно военнотехнический учи-лицым тымень ләктын да специальностьшы доно ровотаен.

1931 и якте Горпромстройшты инженер ылын. 1932 ин Москвашты строительный институтым тымень пйтären да 1945 и якте инженер-строитель ылын.

1946 ин 48 иашын Николай Троице-Сергиевский Лавра сага ылшы Духовный семинариш экзаменвләм яжон сдаен. Вара Ларвын наместникшы архимандрит Иоанн Святейший Патриарх анзылны Николай Остапенком монахеш тыредаш ходатайствуен. Монахеш тыредмь годым Николайлан Савва лымым пумы. Лаврышты эконоmesh шагалтенйт.

Псково-Печерский Свято-Успенский монастырьшты кого схимыш тыредыныт. Савва атя 1980 ин 27 июльын колен.

1960-шы – 1970-шы ивлән эдемвлә духовный вуйлатышым кычәлыныт, шукин Псково-Печерский монастырьш каштыныт. Мары сәндәлык гыц ылшывләат Савва атя доно пәлымы ылыныт. Ты веремән батюшкын сирымывләжым пишуций машинкеш пецәтленйт, книгәлә ыргенйт да шәләтенйт.

Кызыт тәләндә Схиигумен Савван духовный атя шотышты кәнгәшвләжым лыдаш предлагаенә.

Духовный атя шотышты кәнгәшвлә

1. Духовный атям пужы манын, Йымылан ыдылмыла да строгий постым айымыла.
2. Духовный атялән йнянымылә.
3. Куд иаш гыцын сулыкым простыктымыла.
4. Церкыштышы да тонышы молитвәвләм, духовный книгәвләм лыдаш, амалаш, пәшәләш правилым ядымыла.
5. Духовный атя докы иктә-махань ядмаш доно толмы анзыц, Господь тидылән Ышке ирыкшым пачшы манын, ыдылаш келеш.
6. Духовный атян мам келесымыжым цилә Ыштымылә, тидын шүдмыжым колыштымыла.
7. Духовный атя гыц нимама, нимахань шекләнымашым, сулыкым таяш ак кел.
8. Духовный атя шотышты иктә-махань шекләнымаш, тидылән йняндымаш, позрени ләктеш гынь, тиды гишән төрөк духовный атялән келесымылә, вет тышман тәмдәм ямден кердеш.
9. Ышке духовный атя верц соок ыдылмыла, тиды гыц благословаймашым да молитвәм ядымыла.
10. Нелы ситуацивлә годым Йымылан ыдылмыла: Господи! Мыньын духовный атям (лымжы) молитвәвләжы доно ытары аль палшы (ситуацим келесымылә).
11. Духовный атян правилым пумы гыц иктә-мам вашталташ шанымаш лиэш гынь – ныным кужемдәш аль мытыкемдәш – тидым духовный атян благословайымы доно веле Ыштәш лиэш. Аминь.

Кәнгәшвләм «Схиигумен Савва. Молитвослов. Молитвы разные. Богородичное правило. Духовно-нравственные поучения» (Йошкар-Ола, 2008) книгә гыц нәлмь. Шергәкән лыдшывлә, анят, иктәжы схиигумен Савва доно пәлымы ылында? Ашындырымәшвләдәм редакцин адресыш сирәш ядына.

ЛОКТЫЗЫВЛАН ШӨРГҮШ

Шайышмаш

(Мычаш. Тынгалтышыжы 2, 3 номервлашты)

Татьяна тидым частный секторыш нангеш. Ныны якшар кырпыц тома докы толевый да звонялтевы. Изи капкам царя вуян икпоратка иашан пүэргий пачы да Светлана дон ыдыр тангжым когон тышлен анжыш.

– Та күү докы?

– Елизавета Петровна докы, Юлия Гавриловнан рекомендаци доно, – Татьяна пысын вәшештыш.

– Тынәм эртыда, – пүэргийн анжалтышыжы пышкыдем кеш.

Света дон Татьяна ире тывылә портыш пыревы, пйтәри ялеш чимыштым порогышты кыдашевы. Горницішты, кышкы ныным пүэргий пыртыш, стол лошты косынким ялшышы ылалшырак ыдырамаш шынзен да ош скатерть вылны картым кышкен. Кынам ыдыр тангвлә пыренит, ыдырамаш йирәлтәлы да ваштарешышты тарваныш.

– А мынь картвләм шәргәлыым, ухам, ик червонный дама, весы – тревовый. Значит, иктын йанг йылавлә, а весы, тревовый, червонный дама верц ойхыра.

– Тамдан төрдә, – Татьяна келесыш, – мыныын ыдыр тангемлан палшаш келеш.

– Палшен пуэм, палшен пуэм, голубушка. Ышке мам ам керд гынь, картвлә келесәт. Пйтәришы прием мыныын 500 тангә, зато весывләжы – 250 рәды. Такешок ам керд, тенеш годым ылымаш шергы. А мыланем эче налогом түләш келеш.

– Күлан налогожым түледә? – өрын яды Татьяна, – государствылан ма?

– Малын государствылан, тиды гыц пасна улы күлан погаш. Ну, алда анжалына, – колодам ярыш, тиды картвләм шәләтен опташ тынгәлы, ныны дон тамахань-анят движенивләм ыштыш, вуйжым ырзәлы. – Да, йылада тамдан худа, ужыда, тамдәм пиковый дама преследуя, тиды гыц лүддә, тиды тәландә кого ху-дам ыштен кердеш, уже вредәм ыштен шоктыде гынь. Кыце шанедә, күү тиды?

– Тиды, векәт, тиды, салон красоты гыц, – Татьяна пелештыш, – Клара лымән.

– Так та Клара Негодина доно пәлымы ылыда?

– Ане, мынь тидын доны ылынам, но тидын шүдымыжым, мам мыланем попен, ыштыделама, седындон мыныым пре-

следуя, седындон токыда толынна. Та мылам палшен пуэдә? – Светлана уа-нымашан юк доно яды.

Ти шамаквлә паштек Елизавета Петровнан цырежәт вашталт кеш.

– Малын төрөк мыланем тиды гишән шыда келесы? Мынь порядочный ыдырамаш ылам, тәландә веремәэм та-кеш ам ямды ылы, вет мынь нима до-нат палшен ам керд. Ти Клара – Руслан Эдуардовичлән лишыл эдем, а тиды шу-тяш ак яраты. Так что, ыдырвлә, пйтәри Клара дон цилә йыладама пйтәрыда, ма доно тидылан күсеш кодында, а вара то-кем толда, сусунок палшен пуаш лиэш. Пәшә йонвләнә мәмнан икань агылеп, но иктыжәк-иктыланнә ваштареш ыштен ана керд.

– Вот тәланет и ош маги, – олицәш ләкмәкы, Татьяна өрын келесыш, – шим магизтшы ош маги гыц силанракла ләктеш.

– Ам пәлы, кыдыжы силанрак, но мынь кызыт төрөк полициш кем да заявлением сирем, вет мыныым преследуют. Пакрыла тенге ылен ам керд.

– Правильно, Светка, ынгылет, му-жанвлә профсоюзым ыштен шынденит. Кыш ит сәрнал – цилә вәре окса да ал-талымаш.

Ыдыр тангжы дон цеверлышәт, Света токыжы кешылә полицин опорный пун-ктыш пырыш.

– Мынь заявлением пуаш пыренәм, мыныым преследуют да крозат, – ик шүлыш доно төрөк Светлана келесен пуш.

– Идә тыргыжланы, Светлана, та ма-хань порт гыцын?

– 108, Липецкий олицә.

– Тиды мыныын участокем. Вот тәландә листок, шыцда да цилә сирен пуда, күү тамдәм преследуя да кроза.

Светлана шынзы, изиш тумаялы да сирәш тынгәлы. 15 минуташ цацен сирымы пәшәжым ыштымыкы, сирымы пумагажым участковыйлан викталтыш. Тидыжы лыдын ләкты да өршы анжал-тыш дон Светлана выкы анжалы.

– А та, Светлана, психодиспансерышты учетышты ада шалгы?

– Уке, ам шалгы!!! – Трүк улы юк доно Светлана сыгырал шындыш. – Та ма, цилән мужанвлә доно иквареш?! Мам мынь тәландә техеньым ыштенәм? Ма-рем мынь дорцем вес ыдырамаш докы кеен, так мыныым тиды гишән пушташ келеш? Ну пуштда, пуштда, кызыт мыныын больше нимат ак шо, ынгыледә, ылымем ак шо!

– Ладнангда, ладнангда, гражданка, – өрт кешы участковый попаш цацен, цытырышы кидшы доно «скорая помощь»-ын номерым набираен. Тыдылан чучын: ти ородыш кешы цецаш иктә-махань нелы хәдырым хыватя дә вуйланга гыцынжы ыдырал пуа.

– «Скорая, скорая», йылерак толда, ыдырамашлан худа. Психический срыв, адресым сирыда.

– Дә ма тә, совсем идиот?! – Светлана тьоргыжын сыгырал шындышат, правопорядкын опорный пункт гыц кыргыз лакты.

Тыды уже почти йшке подъездшы докы толын шон ылы, кыце вастарешыжы «скорая помощь» машина кыдал толы, санитарвлә выкыжы кечалтевы. Светлана шижын колтыш, тыдылан кидышкыжы уколум йштевы дә машинаш шыкал пыртевы. Машинашты тыдылан цилә безразлично лин колтыш. Больницышты Светланам койка тервен ременьвлә дон ялштен шындевы дә силом ышмашкыжы тамахань лекәрцым опталевы. Тыды акат ашындыры, маняр кечы больницышты киэн. Каждый кечын тыдылан уколвләм йштенит дә таблеткывләм йуктенит. Кынам тыдым больница гыц колтенит, токыжы толын дә тыгыр васт анжалмыкыжы, йшкымжымат палыде. Тыдын выкы палыдымы ыдырамаш анжен. Кошкен пытышы, шонгемшы лица. Тагынамшы пыцалгы-кыран йылгыжшы сынзавлә вәреш безразличный сылык сынзавлә анженит. Пашашты тыдын должностым сокращаенит, хотя Татьяна попымы дон тыды больницышты кимы годом тидым йшташ закон семьинь правашты уке ылын.

– Йшке праваэт верц кредәләш келеш, Света.

Но Светлана кредәләш иктын донат тумайыде. Тыды паша выкы шывалын. Ылымат шоде. «Малын тидым шыпаш, – тыды тумаялы, – ти проблемым йшкыланок решаш жеп шон». Ти «торжественный» цашеш талашыдеок йамдылалтын. Пытари когон яжон мышкылы, выдым йоктарен колтыш дә ванныйым шүалтыш. «Колаш ире кап дон келеш», – тумаялы. Ванный тырышкы аккуратно лезвим пиштыш, ванныйым шокшы выд доно темаш тынгальы. Вара, талашыдеок, ванныйыш шынзы. Шокшырак ылы, но йыле привикныш. Ырышы кап ладнан выдышты тырлен киэн. «Пытари просто так кияләләм». Кияләмыкыжы, кидышкыжы лезвим нальы, кидыштыжы тыдым шуку урдыш, кидвурды мыч ыдыралаш йш решалт. «Эче изиш кияләләм», – тыды решыш.

Трук тыдым тагу ынгыжакы гыц тыкалы, тыды сынзакым пачы, тыдылан самой ты икон гыц старец ласкон йырен:

– Кыныыл, яжо тетя. Кыныыл манам, тыланет попом, шокшы выдышты шуку кияш вредно. Тагачы токем хыналаш тол, мынь тыныым тагынамшен вычем.

Света сынзакым пачы, а сагажы иктат уке. Тыды йылерак ванный гыц тыргештен лакты дә шыргымсавыц дон йшкымжым йштыл шындыш. Джинсым чиш, свитерым, ашкедмашток дубленкым чиш дә, калпакым налын, пиш пысын олицаш чуктыш.

Кыш ит анжал – цилә вәре сынзам йымыктышы ош лым, тыды декабрь кечы сотеш мадын, вуйта миллион алмаз пырцыклә кайын. Тыды ик кормыж лымым хватен нальы дә лицажым йштын шындыш. Тишты вуйта вылецынжы тамахань леведыш вален вазы. Светлана цилә онгыжы дон ушты южым шүлалтен пыртыш дә куштылгын храм докыла ашкедәш тынгальы. Эче мындырцынок веселә цанг юкым колын колтыш.

– Господи, кыце йлымы шоэш! – сыгырал колтыш. – Интересно, тагачы махань техень празник – 19 декабрь. Векат, тыды мыныын у шачмы кечем, – Светлана тумаялы дә сусун вастылал колтыш.

Протоиерей Николай Агафонов

ХАЛИФ ГИШАН ЛЕГЕНДА

Татьяна

Халиф паян ылын, но тйдим ни власть, ни шотлен пйтәрйдымь сокровищывлă сусуэмдйделыт. Со ик статян, тошнан кужы кечйвлă шыпшылтыныт. Кӑнгӑшым пушывлӑжй цӱдӑвлӑ гишӑн шайыштмашвлӑ, ӧрйктӑрышй лиӑлтмӑшвлӑ, йӑнӑш лидймь сакой приключенивлӑ доно кымылангдаш цаценйт, но халифйн сйнзӑ анжалтышыжы со ӱштй дӑ шӑлӑнйшй ылын. Вуйта йлӑмӑшйжй тйдйлан сылык лин дӑ тйдй тйштй нимахань шотымат ужде.

Икӑнӑ путешественникйн шайштмаш гйц халиф йӑнгйштй ылшы шанымашвлӑм пӑлйшй ик пустынный гишӑн пӑлен нӑлйн. Халифйн йӑнгйштй техень шанымаш йлӑж кен: ышан гйц ышаным ужаш дӑ йлӑмӑш малын пумы гишӑн пӑлӑш.

Икманяр веремӑэш сӑндӑлйкйм кодымыжы гишӑн халиф лишйл эдемвлӑжйлӑн келесен дӑ корнышкы лӑктйн. Сагажы тйдйм анжен-куштышы слугажым веле нӑлйн. Йыдым караван ййвйрт Багдад гйц лӑктйн.

Но Аравиштйшй пустыня шутяш ак яраты. Ыжатышы гйц пасна корныш лӑкшйвлӑ ямыныт, а ошма штурма годым караваныштымат дӑ ма керӑлыштймӑт ямденйт. Корным кйчӑл момыкышты нйнын ик верблюдышты дӑ шувышышты* изиш вйдыштй ылын.

Тырхен керддймь шокшы дӑ йӱмь шомаш гишӑн шонгы слуга ял вйлец кенвазын дӑ шамжым ямден. Панежшй шокшы гйц халифӑт парвален. Ик патькалтыш вйд цилӑ сокровищывлӑ гйц шергӑкӑнлӑ чучын. Халиф мешӑк вйкй анжалы. Тйштй икманяр подылтыш шергӑкӑн вйд улы. Тйдй цецаш кошкен шыцшй йшке тйрвйвлӑжйм, логержйм нӧртӑ, а вара

вот-вот шӱлӑш цӑрнйшй ти тьотя гань шамжым ямда дӑ кенвазеш. Но тйдйм ик шанымаш трӱк шагалтыш.

Халиф цилӑ йлӑмӑшйжйм тйдйлан пушы слугажы гишӑн шаналтыш. Ти цӑшдймь эдем, йӱмь шомым тырхен кердде, йшкймжйн хозажын шӱдймьжйм йштен, йнде пустыньышты кола. Халиф тйдйм йжӑлӑен колтыш дӑ тинӑр шуку и гач тьотялан ик пуры шамакымат келесйдымьжй дӑ ик гӑнӑӑт ййрӑлтйдымьжй гишӑн намыс лин. Йнде

коктынат колат дӑ колымаш нйным иктӧр йштӑ. Тинӑр шуку и ровотайымыжы гач тьотя нимахань таумат сылен нӑлде ма? Уже шамдымы ылшылан кыце таум йштӑш?

Халиф шувышым нӑлй дӑ колаш вацшын пачылтышы ышмаш остатка вйдым подылтыш. Шукышты агыл слуга шайланаш цӑрнйш дӑ пингйдын амален кеш.

Тьотян ладнангшы лицӑм ужын, халиф келесен мыштыдымы сусум шижй. Тидй лачокшы цӑшын выртшы, пйлгомын подаркажы ылын. Тидй верц йлӑш стоен.

Дӑ тиштй Анзыцок ужын кердшйн мычашдымы жӑлӑйымӑшйжй пачылтын – ваштыр гань юр юраш тйнгӑлйн. Слуга шижйн, дӑ корныш лӑкшйвлӑ йшке ӑтйвлӑштйм темевй.

Ышым нӑлмйкйжй, тьотя келесен:

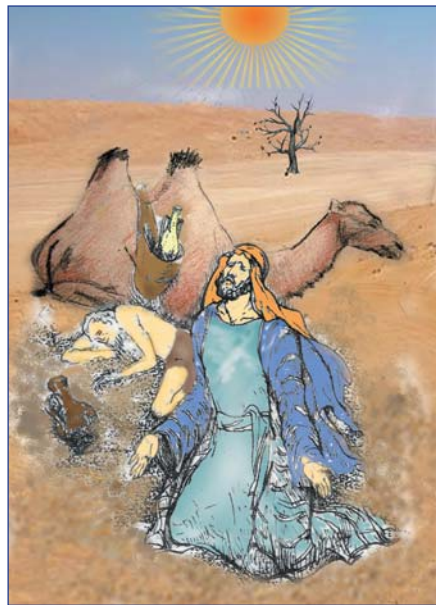
– Хозаэм, мӑ пакула кен кердйнӑ.

Но халиф вуйжым йрзӑлйн:

– Уке. Ышан эдем доно вӑшлиӑш мйлӑнем уже ак кел. Сек Кӱшнй Ылшы мйлӑнем малын йлӑмйм пачын.

Борис Ганаго

* Шувыш – кавашты мешӑк.

«УАНЫМАШ» Кырык мары православный газет
«НАДЕЖДА» Православная газета на горномарийском языке

Учредитель:

«Рус Православный Церкйн Йошкар-Олан дӑ Мары Сӑндӑлйкйн епархижй (Московский Патриархат)» религиозный организаци.

Редакцин адресшй:

Йошкар-Ола, Вознесенский ӧлицӑ, 81, 224 каб.,
тел.: 8 (8362) 45-39-54. E-mail: uanymash@mail.ru

Редакцин кӑнгӑшйм вуйлатышы: иерей Алексей Евсеев
Кым тйлзеш ик гӑнӑ лӑктеш

РЕДАКЦИ ЯДЕШ: ГАЗЕТЙМ КЫЦЕ-ШОН ИДӑ КЙШКЙЛТ. ЛЫДЫНАТ – ВЕСЙЛАН ПУ!

Тираж: 500 экз.